

แผนบริหารจัดการ
ความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

โดย

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง

อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

<http://www.nmtb.go.th/index.php>

คณะทำงานผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคนในองค์กรตั้งแต่ผู้บริหารท้องถิ่นจนถึงเจ้าหน้าที่ทุกระดับ เพราะการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ต้องเริ่มตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ด้วยการมองภาพรวมทั้งหมดขององค์กร โดยคำนึงถึงเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงที่สามารถส่งผลกระทบต่อมูลค่ารวมขององค์กร แล้วกำหนดแผนการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงองค์กรอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับและจัดการได้เพื่อการสร้างหลักประกันที่องค์กรจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง ได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงานทุกกอง/ฝ่าย มีความเข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถดำเนินการบริหารความเสี่ยงตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ในแผน ซึ่งเป็นการลดมูลเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

แผนบริหารความเสี่ยงนี้ จะบรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังได้ก็ต่อเมื่อได้มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมของผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกกอง/ฝ่าย ที่จะให้ความร่วมมือในการนำไปดำเนินการต่อและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง ต่อไป

คณะผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง	๑
๓. เป้าหมาย	๑
๔. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	๒
๕. นิยามความเสี่ยง	๒-๓
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐาน	๔-๖
วิสัยทัศน์	๗
ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง	๗
เป้าประสงค์	๗
โครงสร้าง	๑๐-๑๓
บทที่ ๓ แนวทางการบริหารความเสี่ยง	๑๔
๑.ขอบเขตบริบทภายในและภายนอกองค์กร	๑๕
๒.วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง	๑๗
๓.นโยบายการบริหารความเสี่ยง	๑๗
๔.โครงสร้างการบริหารงานการบริหารความเสี่ยง	๑๗
๕.คณะผู้รับผิดชอบ	๑๘
บทที่ ๔ กระบวนการบริหารความเสี่ยง	๑๙
กระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง	๒๐
๑. การระบุความเสี่ยง	๒๐
๒. การประเมินความเสี่ยง	๒๑
๓. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง	๒๔
๔. การตอบสนองความเสี่ยง	๒๕
๕. การรายงานและติดตามผล	๒๗
๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง	๒๗
บทที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๒๘-๓๐

บทที่ บทนำ ๑

๑. หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผล การปฏิบัติงานตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุกๆ องค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กรวิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

ดังนั้นคณะทำงานบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขึ้น สำหรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับประเมินควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

๒. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

- ๑) เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารความเสี่ยง
- ๒) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยง
- ๓) เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- ๔) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยง
- ๕) เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์
- ๖) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร

๓. เป้าหมาย

- ๑) ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานประจำปีให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
- ๒) ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- ๓) สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ
- ๔) เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง
- ๕) ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร
- ๖) การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

๔. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้อย่างดีและทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย

ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

๑) เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีการบริหารความเสี่ยงจะช่วยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๒) สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กรการบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

๓) ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมดการบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงธรรมาภิบาล

๔) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปกป้องผลประโยชน์ รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

๕) ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กรและระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๖) ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำ และกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

๕. นิยามความเสี่ยง

๕.๑ ความเสี่ยง (Risk) ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงานการเงินและการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์ลักษณะของความเสี่ยง สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑) ปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่จะทำให้เกิดความเสี่ยง

๒) เหตุการณ์เสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน หรือ นโยบาย

๓) ผลกระทบของความเสี่ยง คือ ความรุนแรงของความเสียหายที่น่าจะเกิดขึ้นจาก

เหตุการณ์เสี่ยง

๕.๒ การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

๕.๓ ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management System) ระบบบริหารความเสี่ยง หมายถึง ระบบการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้ง กระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ประเมินได้ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การเงิน และชื่อเสียงขององค์กรเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐาน

ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ตำบลโนนเมืองเป็นส่วนหนึ่งของตำบลโนนม่วง อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู แต่เนื่องจากอยู่ห่างไกลจากตัวอำเภอศรีบุญเรือง การคมนาคมไม่สะดวก ราษฎรจึงขอโอน ๙ หมู่บ้านแยกจากอำเภอศรีบุญเรือง มาขึ้นกับอำเภอนากลางและกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศโอนพื้นที่เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๙ และยกฐานะเป็นตำบลโนนเมือง เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๒๙ ปัจจุบันเป็นตำบลที่อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอนากลาง

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ชั้น ๕ ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ และได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง เมื่อวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ตั้งอยู่บ้านนาอ่างทอง หมู่ที่ ๑๓ ตำบลโนนเมือง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ห่างจากอำเภอนากลาง ๒๒ กิโลเมตร

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลโนนเมือง อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ห่างจากตัวจังหวัดหนองบัวลำภูประมาณ ๕๓ กิโลเมตร สามารถเดินทางโดยออกจากตัวจังหวัดหนองบัวลำภูโดยใช้เส้นทางถนนอุตรธานี - เลย มุ่งหน้าไปอำเภอนากลาง แยกซ้ายเข้าได้ ๒ เส้นทาง คือแยกซ้ายเข้าตำบลฝั่งแดง ผ่านตำบลฝั่งแดง เข้าสู่ตำบลโนนเมืองและอีกเส้นทางหนึ่งแยกซ้ายแยกหนองบัวคำแสนผ่านบ้านหนองด่าน ผ่านตำบลอุทัยสวรรค์ เข้าสู่ตำบลโนนเมือง

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง มีเนื้อที่ประมาณ ๓๐.๙๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๓,๐๗๗ ไร่

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบสูง

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ จรด ตำบลอุทัยสวรรค์ และตำบลฝั่งแดง อำเภอนากลาง

ทิศใต้ จรด ตำบลโนนม่วง อำเภอศรีบุญเรือง

ทิศตะวันออก จรด ตำบลโนนขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ทิศตะวันตก จรด ตำบลหนองกุงแก้ว อำเภอศรีบุญเรือง และตำบลผาสามยอด อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

๒. ด้านการเมืองการปกครอง

ด้านการเมือง

ในยุคแรกของการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง เริ่มตั้งเป็นนิติบุคคล มีการแต่งตั้งสมาชิกจากกำนัน / ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่เข้ามาบริหารจัดการและมีการแบ่งการบริหารดังนี้

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหาร ๗ คน คือ

๑. นายเฉลิม	สาทา	ตำแหน่ง	อดีตกำนันตำบลเป็นประธานกรรมการบริหารโดยตำแหน่ง
๒. นายคำภู	คำแก้ว	ตำแหน่ง	รองประธานกรรมการบริหาร
๓. นายกัณหา	บุญนันท	ตำแหน่ง	กรรมการ
๔. นายเหมือน	วรรณพัฒน์	ตำแหน่ง	กรรมการ
๕. นายทองสีบ	ศรีกุล	ตำแหน่ง	กรรมการ
๖. นายสมควร	ทุมชะ	ตำแหน่ง	กรรมการ
๗. นายคง	ภูคำใบ	ตำแหน่ง	กรรมการ

การเลือกตั้ง (ฝ่ายการเมือง)

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล คือ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชนในตำบล และรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๒ คน นายกแต่งตั้ง และเลขานุการนายก องค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน

๑. นายถาวร วิชัยวงศ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง
๒. นายสุกรี แสงค้อม	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง
๓. นางวรรณนิภา เย็นรักษา	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง
๔. น.ส.พัชรินทร์ สาปิตตา	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง

ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง

๑. นายวุฒิชัย มารมย์	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง
๒. นายประทาย ชุมแสงวาปี	รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง
๓. นายสมหวัง อ้วนทา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๑
๔. นายทองอ้น โคตรชุม	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๒
๕. นายทรงยศ มุขอาษา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๓
๖. นายทองดา ศรีกุลวงศ์	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๔
๗. นายสุพัฒน์ จินารักษ์	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๖
๘. นายลบ คำเกษตร	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๘
๙. นายคำอำ แก้วพิลา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๙
๑๐. นางหนูเล็ก ชัยสงค์	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๑๐
๑๑. นายศฤงคาร ทัพเจริญ	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๑๑
๑๒. นางวีระ ทุมรัักษ์	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๑๒
๑๓. นายเกียง ช่างชัย	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๑๓
๑๔. นายหนูแดง ลุนพุด	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๑๔
๑๕. นายเสถียร ชมศรีแก้ว	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง หมู่ที่ ๑๕

เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง มีหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหมด ๑๕ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อผู้ใหญ่บ้าน
๑	บ้านโนนเมือง	นายศิริชัย สนสมบัติ (กำนัน)
๒	บ้านโนนม่วง	นางอุบล สิทธิ
๓	บ้านโนนใหม่	นายนิคม อ่อนสะอาด
๔	บ้านโนนศิลา	นายทวีศักดิ์ศิริ แก้วบ้านเหล่า
๕	บ้านโนนสง่า	นางวันนา ศรีโนนยาง
๖	บ้านต่างคำ	นายอุดร สังข์เพช
๗	บ้านภูพระ	นายประสิทธิ์ คำมณีจันทร์
๘	บ้านโนนผักหวาน	นายชูชาติ ปัญญายาว
๙	บ้านมอเลี้ยว	นายสมคิด ฤนพุดม
๑๐	บ้านโนนเปรมชัย	นายชาลี คงกระเรียน
๑๑	บ้านโนนม่วงใต้	นางปภาวรินทร์ จันทะกล
๑๒	บ้านโนนชัยศรี	นายสนิท ทุมชะ
๑๓	บ้านนาอ่างทอง	นายวิชัย จันทะเสน
๑๔	บ้านโนนศิลาเหนือ	นายสมบัติ เพี้ยอา
๑๕	บ้านโนนผักหวานใต้	นายผล โปสุการ

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากรตามสถิติทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ประชากรทั้งสิ้น ๑๐,๙๙๓ คน แยกเป็น

ชาย ๕,๕๒๑ คน

หญิง ๕,๔๗๒ คน

จำนวนครัวเรือน ๒,๘๙๒ ครัวเรือน

ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง

๒.๑ วิสัยทัศน์ “พัฒนาท้องถิ่นให้ก้าวหน้า ชาวประชาอยู่ดี บริหารงานอย่างเต็มที่ มีความโปร่งใส ใส่ใจสิ่งแวดล้อม พร้อมพัฒนาสู่อาเซียน”

๒.๒ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ท้องถิ่นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน การบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

โครงสร้างส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง ได้กำหนดภารกิจหลักและภารกิจรองที่จะดำเนินการดังกล่าว โดยกำหนดตำแหน่งของพนักงานส่วนตำบลให้ตรงกับภารกิจ และในระยะแรกการกำหนดโครงสร้างส่วนราชการที่จะรองรับการดำเนินการตามภารกิจนั้น อาจกำหนดเป็นภารกิจอยู่ในรูปของงาน และในระยะต่อไป เมื่อมีการดำเนินการตามภารกิจนั้น และองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาเห็นว่า ภารกิจนั้นมีปริมาณงานมากพอที่จะพิจารณาตั้งเป็นส่วนต่อไปโดยเริ่มแรกกำหนดโครงสร้างไว้ดังนี้

โครงสร้างเดิม อบต.โนนเมือง	โครงสร้างใหม่ อบต.โนนเมือง	หมายเหตุ
๑. สำนักปลัด อบต. ๑.๑ งานบริหารงานทั่วไป ๑.๒ งานวิเคราะห์นโยบายและแผน ๑.๓ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๑.๔ งานนิติการ ๑.๕ งานพัฒนาชุมชน ๑.๖ งานส่งเสริมการเกษตร ๑.๗ งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ๑.๘ งานการเจ้าหน้าที่	๑. สำนักปลัด อบต. ๑.๑ งานบริหารงานทั่วไป ๑.๒ งานวิเคราะห์นโยบายและแผน ๑.๓ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๑.๔ งานนิติการ ๑.๕ งานสวัสดิการสังคม ๑.๖ งานส่งเสริมการเกษตร ๑.๗ งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ๑.๘ งานการเจ้าหน้าที่	
๒. กองคลัง ๒.๑ งานการเงิน ๒.๒ งานบัญชี ๒.๓ งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ ๒.๔ งานทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ	๒. กองคลัง ๒.๑ งานการเงิน ๒.๒ งานบัญชี ๒.๓ งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ ๒.๔ งานทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ	
๓. กองช่าง ๓.๑ งานอุตสาหกรรมและการโยธา ๓.๒ งานเคหะและชุมชน ๓.๓ งานบริหารทั่วไป	๓. กองช่าง ๓.๑ งานบริหารทั่วไป ๓.๒ งานเคหะและชุมชน ๓.๓ งานสำรวจและออกแบบ	
๔. กองการศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม ๔.๑ งานการศึกษา ๔.๒ งานศาสนาและวัฒนธรรม ๔.๓ งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๔.๔ งานสันทนการ	๔. กองการศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม ๔.๑ งานบริหารการศึกษา ๔.๒ งานศาสนาและวัฒนธรรม ๔.๓ งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๔.๔ งานสันทนการ	
๕. หน่วยตรวจสอบภายใน - งานตรวจสอบภายใน	๕. หน่วยตรวจสอบภายใน - งานตรวจสอบภายใน	

บทที่ ๓ แนวทางการบริหารความเสี่ยง

ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง อำเภอากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

๑. แนวทางการบริหารความเสี่ยง

แนวทางการดำเนินการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ การเริ่มต้นและพัฒนา ประกอบด้วย

- กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง
- ระบุปัจจัยเสี่ยง ประเมินโอกาสและผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง
- วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง
- จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง และสูงมาก รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับปานกลาง
- สื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนบริหารความเสี่ยงให้ผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมืองทราบ และนำไปปฏิบัติได้
- รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง
- รายงานสรุปการประเมินความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

ระยะที่ ๒ การพัฒนาสู่ความยั่งยืน

- ทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยงปีที่ผ่านมา
- พัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงแต่ละประเภท
- ผลักดันให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
- พัฒนาขีดความสามารถพนักงานส่วนตำบลในการดำเนินการบริหารความเสี่ยง

๒. คณะทำงานบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง	ประธานกรรมการ
๒) รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง	กรรมการ
๓) หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
๔) ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๕) ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๖) นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการและเลขานุการ

ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งมีหน้าที่ความรับผิดชอบตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

- จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
- ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง
- จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

วิธีการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง ได้ประยุกต์หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ ร่วมกับ ระบบมาตรฐาน ISO ๓๑๐๐๐ และระบบบริหารงานคุณภาพ ISO ๙๐๐๑:๒๐๑๕ (Risk and Opportunities) ครอบคลุมการจัดวางระบบบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานที่กำหนดภายใต้กรอบนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่มุ่งเน้นให้เกิด Risk Awareness Culture ด้วยการดำเนินการตามขั้นตอน การบริหารจัดการความเสี่ยงตั้งแต่การระบุปัจจัยเสี่ยง สาเหตุความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ วิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดระดับความเสี่ยง ตลอดจนจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ติดตามแผนการดำเนินงาน ภายใต้ ๘ องค์ประกอบ ได้แก่

- ๑) บริบทภายในและภายนอกองค์กร
- ๒) การกำหนดวัตถุประสงค์
- ๓) การชี้แจงเหตุการณ์
- ๔) การประเมินความเสี่ยง
- ๕) การตอบสนองความเสี่ยง
- ๖) กิจกรรมการควบคุม
- ๗) สารสนเทศและการสื่อสาร
- ๘) การติดตามประเมินผล

๑. ขอบเขตบริบทภายในและภายนอกองค์กร (INTERNAL & EXTERNAL CONTEXT)

๑.๑ บริบทภายในองค์กร (Internal Context)

๑) ระบบ (System) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง มีระบบการบริหารงานที่มีโครงสร้าง ไม่ซับซ้อน และมีความคล่องตัวในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้เหมาะสมกับสถานการณ์

๒) บุคลากร (Staff) บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงตามตำแหน่งงานตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง มีการส่งเสริมการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของบุคลากร โดยการสนับสนุนการฝึกอบรมและให้มีการรายงานผลการฝึกอบรม ตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อจัดทำเป็นองค์ความรู้ (Knowledge Management: KM) เพื่อเผยแพร่ให้พนักงานได้นำไปใช้ประโยชน์

๓) ทักษะ (Skill) บุคลากรมีทักษะในการปฏิบัติงานได้หลากหลายและสามารถทำงานได้เฉพาะทาง ตรงตามภาระงาน (Job Description) และมีประสบการณ์ในการทำงานที่สามารถพัฒนาต่อยอดในการทำงานภารกิจอื่นๆ ได้อีก

๔) โครงสร้าง (Structure) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง มีโครงสร้างองค์กรที่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานและกำหนดบทบาท หน้าที่แต่ละสำนัก/กอง รวมถึงได้มีการสื่อสารให้พนักงานได้รับทราบอย่างทั่วถึง

๕) กลยุทธ์ (Strategy) มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาท้องถิ่น และทบทวนตามรอบการทบทวนอย่างต่อเนื่องรวมถึงการรับฟังความคิดเห็นความต้องการจากประชาชน เพื่อนำมาปรับกลยุทธ์การดำเนินงานภายใต้การเชื่อมโยงกับนโยบายระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ฯลฯ

๑.๒ บริบทภายนอก (External Context)

๑) การเมือง (Politic) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง ดำเนินการภายใต้การสนับสนุนของรัฐบาล ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓

๒) กฎระเบียบ/กฎหมาย (Law) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง ปฏิบัติตามพระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกาพระราชบัญญัติ ตลอดจนระเบียบหนังสือสั่งการต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๑.๓ การวิเคราะห์ SWOT Analysis

จากข้อมูลสภาพทั่วไปรวมทั้งข้อมูลเฉพาะแต่ละด้าน ตลอดจนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง ได้มีการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมขององค์ประกอบภายในและองค์ประกอบภายนอกและกำหนดเป็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
<p>๑. เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมืองที่มีความพร้อมทางด้านบริการโครงสร้างพื้นฐานและมีขีดความสามารถในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน</p> <p>๒. ภายในเขตองค์การบริหารส่วนเป็นที่ตั้งของธุรกิจการค้าและด้านการให้บริการ</p> <p>๓. มีวัฒนธรรมเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น โดยเฉพาะมีความเคร่งในศาสนาและหลักการปฏิบัติ</p> <p>๔. ประชาชน ชุมชน องค์กรเอกชนให้การสนับสนุนส่งเสริมตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง</p> <p>๕. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมืองมีภูมิโนนเมืองที่เหมาะสมเป็นท้องถิ่นน่าอยู่และน่าอาศัย</p> <p>๖. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมืองเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป</p> <p>๗. ประชาชนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>๘. คนตำบลโนนเมืองมีความภูมิใจในความเป็นคนโนนเมือง</p>	<p>๑. เยาวชนในพื้นที่ไม่ได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสม</p> <p>๒. ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ</p> <p>๓. ความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่นมีน้อย</p> <p>๔. ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่น</p> <p>๕. เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ</p> <p>๖. ประชาชนขาดความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือตนเอง</p> <p>๗. คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน</p> <p>๘. ระบบประปายังไม่สมบูรณ์ประชาชนให้ข้อมูลแก่ภาครัฐที่ไม่ตรงกับความจริง</p> <p>๙. ปัญหาการคมนาคมขนส่งที่จะรองรับการเดินทางของประชาชนระหว่างหมู่บ้าน</p> <p>๑๐. ปัญหาการทำนา เนื่องจากขาดระบบชลประทานที่ดีทำให้ขาดน้ำจนไม่สามารถทำนาได้</p> <p>๑๑. ปัญหาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และการทำลายสิ่งแวดล้อมเขตเพิ่มมากขึ้นส่งผลให้ปริมาณขยะ ปัญหาน้ำเสีย และปัญหามลพิษทางอากาศมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นอันจะเป็นสาเหตุการทำลายภาพพจน์ของท้องถิ่น และส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมืองขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่</p>

๒. วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง

- ๑) เพื่อดำเนินการตามหลักการบริหารความเสี่ยงในการบ่งชี้ประเมินและการจัดการความเสี่ยง ภายใต้บริบทภายในและภายนอกอย่างครอบคลุมครบถ้วน
- ๒) เพื่อบริหารจัดการให้ความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- ๓) เพื่อกำหนดมาตรการ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
- ๔) เพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง มีส่วนร่วมในการรับรู้ตระหนัก และดำเนินการตลอดจนให้ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (Risk Awareness Culture)

๓. นโยบายการบริหารความเสี่ยง

- ๑) การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรผ่านการจัดการองค์ความรู้
- ๒) ผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง
- ๓) สนับสนุนกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดและจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม
- ๔) นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยง และสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการบริหารความเสี่ยง
- ๕) ติดตามทบทวนความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง
- ๖) ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรด้านการตระหนักถึงความเสี่ยงและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

คณะผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง

๑. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง	ประธาน
๒. หัวหน้าสำนักปลัด	รองประธาน
๓. ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๖. นักทรัพยากรบุคคล	กรรมการ
๗. นักพัฒนาชุมชน	กรรมการ
๘. นักวิชาการเงินและบัญชี	กรรมการ
๙. เจ้าพนักงานธุรการ	กรรมการ
๑๐. เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรรมการ
๑๑. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการ/เลขานุการ
๑๒. ผู้ช่วยนักวิเคราะห์นโยบายและแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ

บทที่ ๔ กระบวนการบริหารความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง อำเภอากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

กระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งองค์การบริหาร ส่วนตำบลโนนเมือง มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. ระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใดๆ ทั้งที่มีผลดี และผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใดและเกิดขึ้นได้อย่างไร

๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการ ประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์ มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

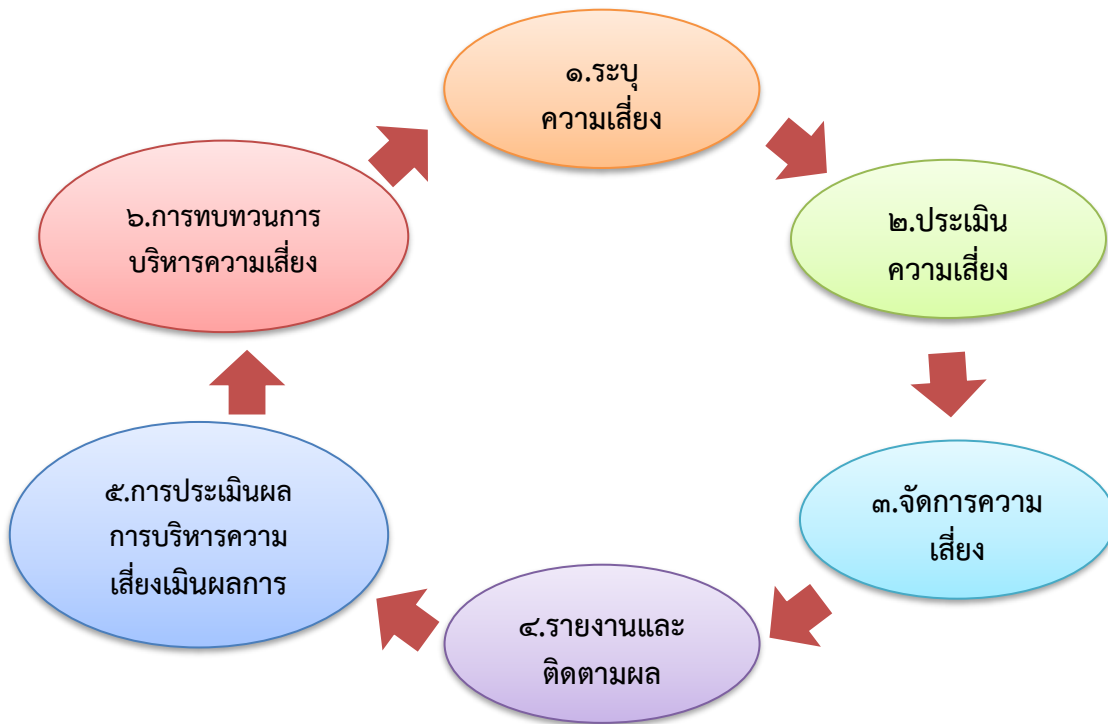
๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และควบคุม ความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควร ต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการ นั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหาร ความเสี่ยง ที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผน บริหาร ความเสี่ยง

๕. ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจ ว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงพอถูกต้อง และมีประสิทธิผลมาตรการ หรือกลไกการ ควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ใน ระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ (Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

๖. ทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยง ในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

กระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง

๑. การระบุความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้อง คำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้อง พิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด ความเสียหายและไม่ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกัน รักษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเข้าใจ ในความหมายของ “ความเสี่ยง (Risk)” “ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)” และ “ประเภทความเสี่ยง” ก่อนที่จะ ดำเนินการระบุความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

๑.๑ ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผล กระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือ ลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักขององค์กร และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน

๑.๒ ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม

ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุ ควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความ เสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง โดยปัจจัยเสี่ยงแบ่งได้ ๒ ด้าน ดังนี้

๑) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมการเกิดได้โดยองค์กร เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย คู่แข่ง เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

๒) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับ ภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารและการจัดการความรู้/ความสามารถของ บุคลากร กระบวนการทำงาน ข้อมูล/ระบบสารสนเทศ เครื่องมือ/อุปกรณ์

๑.๓ ประเภทความเสี่ยง แบ่งเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑) ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) หรือ S เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ เป้าหมาย พันธกิจ ในภาพรวมขององค์กรที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุผล ตามเป้าหมาย ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์กร

๒) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) หรือ O เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานประจำวัน หรือการดำเนินงานปกติที่องค์กรต้องเผชิญเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านนี้ เช่น การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานโดยไม่มีผังการ ปฏิบัติงานที่ชัดเจน หรือไม่มี การมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ บุคลากรขาดแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) หรือ F เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและ ควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบการเงินที่เกิดจากปัจจัย ภายนอก เช่น ข้อบังคับเกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงานการ ตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงบประมาณ รวมทั้ง การจัดสรรงบประมาณ ไม่เหมาะสม เป็นต้น

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) หรือ C เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ การปกป้องคุ้มครองผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้เสีย การ ป้องกันข้อมูลรวมถึงประเด็นทางด้านกฎระเบียบอื่นๆ

การระบุความเสี่ยงควรเริ่มด้วยการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ แล้วจึงระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้นๆ ทำให้เกิดความผิดพลาด ความ เสียหาย และเสียโอกาสปัจจัยเสี่ยงนั้นควรจะเป็นต้นเหตุที่แท้จริงเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการหา มาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้

ทั้งนี้ การระบุความเสี่ยงสามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น จากการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน การวิเคราะห์ทบทวนผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาการประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมสมอง การเปรียบเทียบกับ องค์กรอื่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เป็นต้น

๒. การประเมินความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การ ประเมินและการจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงาน หรือขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

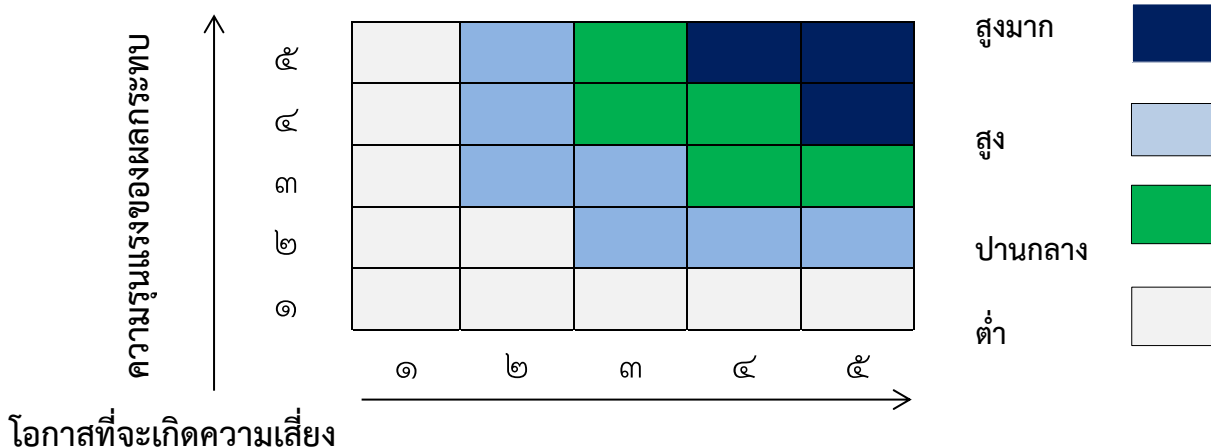
๒.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะ ผู้รับผิดชอบงานบริหารความเสี่ยงได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ไว้ ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และ สูงมาก ดังนี้

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑ = น้อยมาก	๒ = น้อย	๓ =ปานกลาง	๔ = สูง	๕=สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)					
ความถี่ที่อาจเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย : เดือน/ครั้ง , ปี/ครั้ง)	๕ ปี /ครั้ง	๒-๓ ปี/ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	๑-๖ เดือน/ครั้ง หรือ ไม่เกิน ๑ ครั้ง/ปี	๑ เดือน/ครั้ง หรือ มากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ(Impact)					
มูลค่าความเสียหาย (บาท)	น้อยกว่า ๑ หมื่น	๑ หมื่น - ๕ หมื่น	๕ หมื่น - ๒ แสน	๒ แสน - ๑ ล้าน	มากกว่า ๑ ล้าน
ผลกระทบต่อชีวิต	เดือดร้อนรำคาญ	บาดเจ็บเล็กน้อย	บาดเจ็บต้องรักษา	บาดเจ็บสาหัส	ถึงแก่ชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์/การดำเนินงานของหน่วยงาน	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ผลกระทบต่อคุณธรรมจริยธรรมของพนักงานส่วนตำบล	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ผลกระทบต่อเวลาความล่าช้าของงาน	ไม่เกิน ๓ วัน	ไม่เกิน ๗ วัน	ไม่เกิน ๑ เดือน	ไม่เกิน ๓ เดือน	ไม่เกิน ๖ เดือน

ส่วนระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยได้กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และ ต่ำ

๒.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง ภายใต้งบประมาณกำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑) พิจารณาโอกาสความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาสความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามี ระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (zone)
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๗ - ๒๕ คะแนน	แดง
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๑ - ๑๖ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๖ - ๑๐ คะแนน	เหลือง
๔	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๑ - ๕ คะแนน	เขียว

๑) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ - ๕ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เพิ่มเติม

๒) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง ๖ - ๑๐ คะแนน ยอมรับความเสี่ยงแต่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง ความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม

๓) ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑ - ๑๖ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๗ - ๒๕ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

๒.๔ การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

ที่	ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลไม่เป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่กำหนด	สิ้นเปลืองงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์			๕	๑	๕	ต่ำ	ทุกสำนัก/กอง
๒	การดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติ เรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่สามารถดำเนินการได้ทันในรอบปีงบประมาณ	ประชาชนเสียประโยชน์จากการไม่ได้ดำเนินการโครงการ	เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการไม่ดำเนินการโครงการตามข้อบัญญัติ เรื่องงบประมาณรายจ่ายฯ ทำให้ดำเนินการไม่ทันปีงบประมาณ ทำให้ประชาชนเสียประโยชน์	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน หรือ O	๕	๑	๕	ต่ำ	ทุกสำนัก/กอง
๓	การใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งภายในและภายนอกอาคารสำนักงาน	สิ้นเปลืองงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์	๑.พนักงานส่วนตำบลยังไม่ตอบสนองตามมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าเท่าที่ควรเช่น ลืมปิดเครื่องปรับอากาศช่วงพักกลางวัน ลืมปิดไฟห้องน้ำ เป็นต้น ๒.ไม่สามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในแต่ละเดือนได้	ความเสี่ยงด้านการเงิน หรือ F	๕	๑	๕	ต่ำ	ทุกสำนัก/กอง
๔	ความเสี่ยงที่เกิดจากสาธารณภัย เช่น อัคคีภัย เป็นต้น	บ้านเรือนได้รับความเสียหาย ,ประชาชนเดือดร้อน ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค พื้นที่ การเกษตรเสียหาย ขาดรายได้	๑.ภัยธรรมชาติ ๒.ความประมาทของมนุษย์	ความเสี่ยงด้านการเงิน หรือ F	๒	๕	๑๐	ปานกลาง	ทุกสำนัก/กอง
๕	การเปลี่ยนแปลงของระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น	การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย	๑.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ๒.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่มีความชัดเจน ๓.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน	ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ หรือ S	๒	๕	๑๐	ปานกลาง	ทุกสำนัก/กอง

๓. การตอบสนองความเสี่ยง

เป็นการกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง ซึ่งมีหลายวิธีและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ แต่ทั้งนี้วิธีการจัดการความเสี่ยงต้องคุ้มค่ากับการลดระดับผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงนั้น โดยทางเลือกหรือวิธีการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย ๔ แนวทางหลัก คือ

๑) การยอมรับ (Take) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใดๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใดๆ แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๒) การลดหรือควบคุมความเสี่ยง (Treat) หมายถึง การลดโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุม หรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนบางส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน การจัดอบรมเพิ่มทักษะในการทำงานให้กับพนักงาน และการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Terminate) หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับ และต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดหรือยกเลิกการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น

๔) การถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer) หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การทำประกันภัย ประกันทรัพย์สินกับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอก มาจัดการในงานบางอย่างแทน เช่น งานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

เมื่อเลือกวิธีการหรือมาตรการที่เหมาะสมที่จะใช้จัดการความเสี่ยงแล้ว ต้องมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริงและให้สามารถติดตามและประเมินผลการจัดการความเสี่ยงนั้นได้ รวมทั้งต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

การจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง อำเภอากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

ที่	ความเสี่ยง	วิธีการตอบสนอง ความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ทางเลือกที่ เหมาะสม	ผู้รับผิดชอบ
๑	การดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติ เรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่สามารถดำเนินการได้ทันในรอบปีงบประมาณ	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	ทุกสำนัก/ กอง
		การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	๑) เห็นควรมีการตรวจสอบภายใน รายงานผลให้ผู้บริหารทราบ ๒) เห็นควรมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		
๒	การใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งภายในและภายนอกอาคารสำนักงาน	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	กองคลัง
		การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	กำหนดมาตรการประหยัดพลังงาน แจงทุกสำนัก/กองทราบ และถือปฏิบัติ		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		
๓	ความเสี่ยงที่เกิดจากสาธารณภัย เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ฯลฯ	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	สำนักปลัด
		การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	๑. ประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติการป้องกันสาธารณภัยต่างๆ ๒. ของงบประมาณดำเนินการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างที่สามารถป้องกันสาธารณภัยต่างๆได้ เช่น ธนาคารน้ำใต้ดิน ฯลฯ		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		
๔	การเปลี่ยนแปลงของระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น	การยอมรับความเสี่ยง	ศึกษาระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด		
		การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	ไม่ควรลดหรือควบคุมความเสี่ยงนี้		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		

๔. การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมี เป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการ บริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่า วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดี ก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและนำผลการติดตามไป รายงานให้ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

ทั้งนี้กระบวนการสอบถามอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม หรืออาจทำ Check List การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ คือ

๑) การติดตามผลเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) เป็นการติดตามตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก ๓ เดือน ๖ เดือน ๙ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒) การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่างๆ ตามปกติของหน่วยงาน

๕. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

คณะทำงานบริหารความเสี่ยงจะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผล การบริหารความเสี่ยง ประจำปีต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารท้องถิ่น มีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้องและมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการ สามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดทำมาตรการหรือ ตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

การทบทวนแผนบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี

แผนบริหารความเสี่ยง

ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง ได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อเตรียมการรองรับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น คัดเลือกความเสี่ยงในระดับปานกลางขึ้นไปจนถึง ความเสี่ยงในระดับสูงมาก เพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูงมาก (Extreme) และสูง (High) นั้นให้ลดลงมาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

สำหรับความเสี่ยงในระดับปานกลาง (Medium) ก็มีมาตรการควบคุม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมาย ซึ่งการดำเนินการตามมาตรการลดความเสี่ยงได้พิจารณาถึงความคุ้มค่าใน ด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้กับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย โดยแผนบริหารความเสี่ยงประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๖ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

- วิธีการดำเนินงาน (กิจกรรมการควบคุมจัดการความเสี่ยง)
- ผู้รับผิดชอบ (ฝ่ายหรือกลุ่มงาน) ในแต่ละกิจกรรมของแผนบริหารความเสี่ยง
- งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ
- กำหนดระยะเวลาดำเนินการของแผนงานนั้น

แผนบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง อำเภอากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
การดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติ เรื่อง งบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่สามารถดำเนินการได้ทันในรอบปีงบประมาณ	๔	๑) ควรมีการตรวจสอบภายใน รายงานผลให้ผู้บริหารทราบ ๒) ควรมีการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่น	เพื่อแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างครอบคลุมทุกแผนงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖	มีการดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติฯ ได้ครบถ้วนและทันในปีงบประมาณ		ทุกสำนัก/กอง	๑	๑	๑
การใช้พลังงานไฟฟ้า ทั้งภายในและภายนอก อาคารสำนักงาน	๔	กำหนดมาตรการประหยัดพลังงาน แจงทุกสำนัก/กองทราบ และถือปฏิบัติ	เพื่อณรงค์ให้ มีการประหยัดพลังงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖	ประหยัดค่าไฟฟ้า		กองคลัง	๑	๑	๑
ความเสี่ยงที่เกิดจาก สาธารณภัย เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ฯลฯ	๕	๑. ประชาสัมพันธ์ แนวทางการปฏิบัติ การป้องกัน สาธารณภัยต่างๆ ๒. ของงบประมาณ ดำเนินการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างที่สามารถ ป้องกันสาธารณภัยต่างๆ ได้ เช่น เขื่อน เรียงหิน ถึงดับเพลิง ฯลฯ	เพื่อป้องกัน และบรรเทา สาธารณภัยต่างๆ ในตำบล	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖	ประชาชนได้รับ ผลกระทบจาก สาธารณภัยน้อยที่สุด		สำนักปลัด	๑	๑	๑

แผนบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง อำเภอากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังจากดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
การเปลี่ยนแปลงของระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น	๖	๑.ศึกษาระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ๒.ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมฯ	เพื่อให้การดำเนินการต่างๆของอบต.เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖	การดำเนินการต่างๆ ของ อบต. เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้อง		ทุกสำนัก/กอง	๑	๑	๑
สนับสนุนค่าใช้จ่ายการบริหารสถานศึกษา (อาหารกลางวัน สพฐ.)	๗	๑. กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการศึกษา กำหนดมาตรฐานอาหารกลางวันให้เด็กได้รับสารอาหารที่ถูกต้องครบ ๕ หมู่ ๒. สนับสนุนบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับการพัฒนา ศักยภาพด้านการจัดการอาหารและโภชนาการที่เหมาะสมแก่เด็กแต่ละวัย ๓. เน้นย้ำเจ้าหน้าที่ในเรื่องการประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ปกครองและประชาชนเข้าใจและสนใจ ในการมีส่วนร่วมใน กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	เพื่อให้เด็กอนุบาลและ ประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ได้รับอาหารกลางวัน ที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักโภชนาการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖	การดำเนินการต่างๆ ของ อบต. เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้อง	๓,๑๓๓,๒๐๐	กองการศึกษา	๔	๕	๒๐

